

Az ember viaskodik a világgal, a természettel, s igyekszik a világ dolgait, produktumait a maga szolgálatába állítani, kényelmére, gyönyörűségére, gyarapodására hasznosítani. Mindennapi dolog, hogy „közben” egy tárgy, tárgy közelebb kerül az ember szívéhez: vagyis érzelmi világában nemcsak embertársának, hanem állatoknak, növényeknek, sőt egy-egy tájnak — és a tárgyaknak is helyet biztosít. Ember és tárgy érzelmi kapcsolata közismert tény; hiszen majd mindenki őriz egy órát, bögrét, könyvet, levelet, amelyet különösen szeret.

Embert és tárgyat sokféle kapcsolat fűzhet egymáshoz. Elrettentő példaként emlegetik azt a helyzetet, amelyben a tárgy uralkodik az emberen. Ilyenkor a tárgy már semmi egyebet nem jelent a környezetben, csupán valami homályos érzelmi vonatkozást: használati értéke megszűnt, létezése számunkra csak azzal nyer jogot, hogy ezért vagy azért szeretjük. Magyarán szólva egy kacattal — vagy többel — élünk egy fedél alatt, csupán azért, mert mondjuk gyermekkorunk emlékeit idéz. Ésszerűtlen és kényelmetlen állapot, bár az vesse ránk az első követ, akinek otthonából teljesen hiányoznának a hasonló kacatok. Az „uralkodó tárgyak” másik csoportjába — napjainkban egyre inkább — azok a bútorok, szerszámok, eszközök tartoznak, melyekről a szomszéd, a munkatárs, s egyáltalán, a társadalom megítéli — legalábbis úgy véljük — társadalmi helyzetünket.

A régi rómaiak társadalmi rangját jelezte, hogy mennyi rabszolgájuk volt — még, ha nem használták is ki valamennyit. A sok rabszolga: rangot jelentett. A középkor embere így volt a lóval, az arisztokraták kíséretük létszámával, majd később a különböző használati eszközök, berendezési tárgyak vették át a társadalmi rangjelzés szerepét.

Felcsúszott időablak lenne végigkövetni valamennyi történeti kort ahhoz, hogy rábukkanjunk a máig makacsul élő jelenségre: „nem használok ugyan ezt vagy azt a tárgyat, de azért megszerzésére semmilyen energiárfordítást sem sajnállok, hadd lássák, hogy nekem ez is van”. Ismert tény, hogy világszerte megtalálható az az embertípus, akinek könyvespolcain felvágatlanul sorakoznak a könyvek — csak az a fontos, hogy mások lássák. Drága ruhadarabok mállanak szét a világ minden táján úgy, hogy gazdáik soha nem hordták őket, mert a ruha megszerzésének tényle, az anyag minősége, a kelme ára tökéletesen elég volt ahhoz, hogy a szomszéd lássa: erre is jut.

Nem kell messzire mennünk, elég, ha gondolatban sorra vesszük ismerőseinket; minden baráti, vagy rokoni körben találunk legalább egy olyan háztartást, ahol értékes, és éppen ezért ritkán, vagy soha nem használt tárgyakat kerülgetnek naponta a háziak. A 800 forintot hajszabába celofánba csomagolva ül a szekrény tetején, a gyereknek nem szabad játszani vele, mert elrontja. De azért hadd legyen, hiszen telik rá. Minden nap kigilancolt ezüst kávékészlet pompázik az üvegszekrényben — a kutya sem használja —, dísztárgy. Dísztárgy a pianino, mert zongorázni senki nem tud ugyan a családban, de azért megéri, hogy ápolják és kerülgessék, mert jó, ha van.

Hosszan lehetne sorolni a listát, de hadd említsünk egy érdekes külföldi példát. Franciaországban statisztikusok felmérték, hogy a tömegesen gyártott háztartási gépek hány óráját szabadidőjük fel egy átlag francia háziasszonynak. Kiderült, hogy egyet sem. Sőt a mutató és praktikus kis robotgépeket a legtöbb háztartásban annyit tisztogatják, fényszerítik, takarítgatják, hogy végső soron a házimunkával eltöltött idő majdnem annyi, mint gépek nélkül. A tárgy, nevezetesen a mutatós konyhagép mégis kelendő, mert milyen háziasszony az, akinek ilyen vagy amolyan robotmasinája nincsen, illetve annyit használja, hogy az veszít csillogásából, mutatóságából?!

Mindez a sok rangjelző tárgy csendesen és észrevétlenül uralkodik a környezetében levő emberen. Azon az emberen, akinek meggyőződése, hogy azzal a ténnyel, hogy birtokol valamit, s ezzel a birtoklással személyisége is nyert, „gazdagodott” — értékesebb lett. Tucholsky, a kitűnő humorista és közíró már a 30-as években hosszú tanulmányban mutatta ki, hogy egy tárgy csak akkor a miénk, ha használjuk is. Ember és tárgy viszonyában ez az elsődleges feltétel: a tárgy valamilyen vonatkozásban legyen hasznos, célszerű. Végezzon helyettünk munkát, vagy szolgálja esztétikai gyönyörűségünket, tegye kényelmesebbé életünket, vagy kiméljen meg valami erőfeszítéstől — mindegy milyen formában, de segítőeszközünk legyen, ne pedig zsarnokunk. Ne azért szerezzük meg és birtokoljuk a játékot, a bútort, a gépet —, hogy értelmetlen kacattá váljanak, hanem fedezzük fel bennük kizárólagos céljukat: a használhatóságot. Mert egyébként a megkímélt hajszabába éppúgy, mint a kimélt luxuskocsi —, amely nem kiméli az embert: csak lom.

NÓTI ILONA

DÉL-MAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEKI

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

57. évfolyam, 172. szám

Ára: 80 fillér

Vasárnap, 1967. július 23.

A Szegedi Ünnepi Hetek újabb eseménye

Megkezdődtek a szabadtéri játékok

Tízezer vendég az első játéknapon

Tegnap este ismét megkezdődtek a szabadtéri játékok. A fanfárok a Dóm téren, a felújítás óta kilencedszer adta tudtul hangjukat, hogy megkezdődtek a szegedi szabadtéri játékok. Már a reggeli órákban megkezdődött a városban, hogy készül a nagy eseményre: ünnepi zászlóadásra.

(Liebmann felv.)

Dr. Biczó György ünnepi megnyitóbeszédét mondja

nepi zászlóadásra. A fanfárok a Dóm téren, a felújítás óta kilencedszer adta tudtul hangjukat, hogy megkezdődtek a szegedi szabadtéri játékok. Már a reggeli órákban megkezdődött a városban, hogy készül a nagy eseményre: ünnepi zászlóadásra.

Már a délelőtti gyorssal igen sok utas érkezett Szegedre, Győről pedig különvonattal jöttek el a szabadtéri játékokra. Még a Tisza is részt vállalt a szállításhoz: Jugoszláviából többen a vízi utat választották közlekedési eszközül. Összesen közel 10 ezer vendéget fogadott tegnap Szeged az ország minden részéből és külföldről.

Nagyobb számmal jugoszlávok, csehszlovákok, lengyelek, németek, angolok, franciák és svédok jöttek el a játékok premierjére.

A rózskei határállomáson csúcsforgalom volt: a határt legalább 18 ezren lépték át. Közülük mintegy tízezer utaztak be az országba, akiknek egy része Szegedre tekintette úticéljának. A beutazók 30-40 százaléka jugoszláv állampolgár volt. Erdemes megemlíteni, hogy Rózsán a közeli napokban várják az idej egy milliómodik határátlépőt.

Szeged igen gazdag programmal várta vendégeit, hiszen az Ünnepi Hetek nyitányára az idej egy héttel korábban került sor, az ipari vásár és kiállítás megnyitásával. Munkába állt az éjjel-nappal szolgálatban levő idegenforgalmi hivatal több mint 200 jól képzett idegenvezetője is, és 14 nyelven ismertették meg a vendégekkel a város nevezetességeit. Nagyon kapósak voltak a szegedi képeslapok, különösen a színeshangos cityvox lemez. Sok látogató kereste fel a múzeumot, a várbeli lapidáriumot, s a különböző kiállításokat. A város új vendéglője: az Alabárdos, a Gambrinus, a borkostoló, a Hungária terasza a délutáni órákban mutatkoztak be először telt házzal.

Telt ház volt este a szabadtéren is: hatezer jegyet vásároltak meg elővételben. Az összes előadásra eladható 100 ezer jegy közül tegnapig 75 ezer kelt el, s kilenc előadásnak máris telt háza van. Már a nap folyamán sokan felkeresték a szabadtéri játékok színpadát, gyönyörködtek a térben, végignézték az idej először teljesen felszabadított pantheont. Ez alkalommal debütált az új helyen felállított büfé sor is, ahol a látogatók közül számosan üdültek fel a nagy kánikulában.

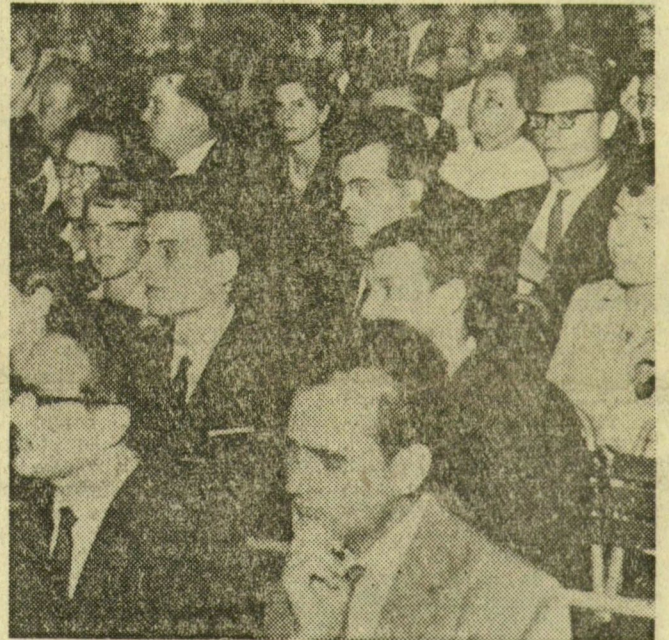
Felkeltette a figyelmet a 29 méter széles, átépített szabadtéri színpad is, melyhez hasonló másutt nemigen található. A színpad alatti kényelmes öltözősor ugyan csak a művészeknek ad újat, de a technikai felszerelések, a „fényorgona”, az erősítők a nézősereg számára teszik élvezetesebbé az előadásokat, teljesebbé a művészi élményt.

Már sok helyet elfoglalt a publikum a hatalmas nézőtérben, amikor a premier hagyományaihoz híven a Szegedi Szabadtéri Játékok igazgatósága nevében Tari János koszorút helyezett el a pantheonban Erkel Ferenc mellszobránál. S mikorra a térre ráborult a sötétség, pontosan fél 8-kor felhangzott a hármas szignál: „Szeged híres város...”

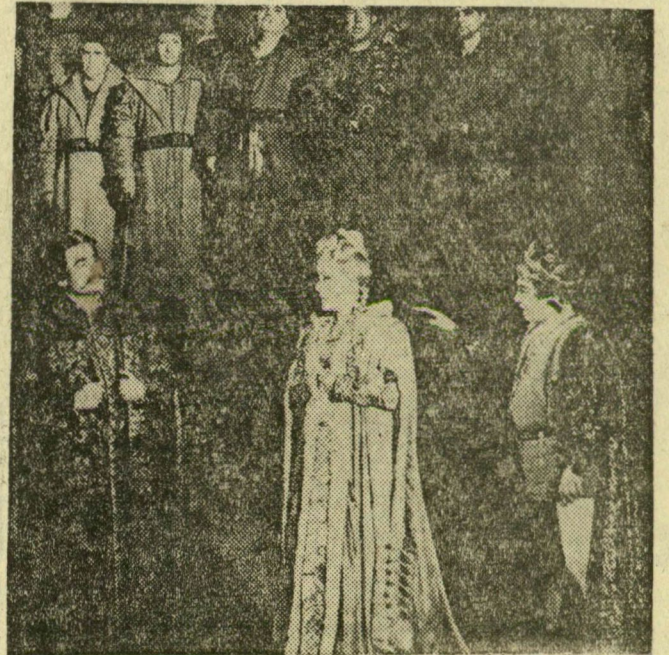
Az ünnepi est közönségének soraiban megjelent a szovjet testvérváros, Odessza öttagú part- és tanácsai küldöttsége A. P. Cse-rendnyicsenkónak, az Odessza területi pártbizottság oszta-lyvezetőjének vezetésével, a megyei pártbizottság vendégeként Szegeden tartózkodó A. J. Nyikitics, az SZKP irkutszki területi bizottságának titkára. A jugoszláv testvérváros, Szabadka küldöttei, Gyanity Vlado, a Jugoszláv Kommunista Szövetsége szabadkai köz-

ségi bizottságának titkára, Bagi Károly, a szabadkai községi szkupstina elnöke, Bárkányi Pál, a Szerb Dolgozó Nép Szocialista Szövetsége Szabadka községi bizottságának elnöke. Részt vett a megnyitó előadáson Győri Imre, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Csongrád megyei pártbizottság első titkára, Perjési László, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkára, Török László, a Csongrád megyei tanács vb elnöke, dr. Biczó György, a Szeged m. j. Városi Tanács

tében. A nyolc év alatt háromnegyedmillió néző tekintette meg a fesztivált. A Dóm téren most a városi tanács beruházásával korszerű, modern színpad létesült, amely tovább növeli majd a Szegedi Szabadtéri Játékok sikerét. Hangoztatta: a szegedi fesztiválnak művészi rendeltetése mellett jelentős feladata, hogy elmélyítse a népek közötti barátság és béke gondolatát, mely, ha valaha aktuális volt, most különösen az. A rövid ünnepi beszédet követően felhangzott a té-

A premier nézőközönsége

(Enyedi Zoltán felv.)

Jelenet az operából

V. B. elnöke, a megye és a város több part- és tanácsai vezetője. Jelen volt több külföldi lap tudósítója is, közöttük dr. Friedrich Kollmann újságíró, az osztrák béketanács tagja, valamint a színházi élet több jeles hazai és külföldi képviselője, mint például Debebe Eshetu és Klegayehu Negatu etióp színművészek.

A zenekar eljátszotta a Himnusz, majd dr. Biczó György, a Szeged m. j. városi tanács vb elnöke megnyitotta a játékokat. Üdvözlő beszédében méltatta a kilencedik alkalommal megrendezett Szegedi Szabadtéri Játékok jelentőségét a város és az ország kulturális éle-

ren Erkel operájának muzsikája, a Hunyadi László nyitánya. Megkezdődött az előadás. A bemutató nagy tetszést aratott, a felvonások után és az előadás befejeztével a közönség forró ünneplésben részesítette az előadást sikerre vivő művészeket. A téren igazi fesztiválhangulat lett úrrá már a szabadtéri játékok első idej bemutatóján.

Ma ismét bemutató következik a játékok műsornaptárán: Shakespeare Hamletja.

(A Szegedi Ünnepi Hetek egyéb eseményeiről az 5. oldalon közlünk összeállítást; a bemutató előadás kritikáit méltatására visszatérünk.)

Vasárnap is nyitott ajtó fogadja az új búzát

Teljében az aratás, a Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat telepein nincs szünnap, vasárnap is nyitvartartanak. A szövetségi gazdaság, melyet betakarították az új termést, gyorsan szállítják a gabonarakárakba. A Csongrád megyei tsz-ek eddig 2845 vagon búzát, 980 vagon rozst és árpát adtak el, az állami gazdaságok pedig 635 vagon búzát értékesítettek az állami felvásárlólánál.

A várt kenyérgabona mennyiség egyharmada tehát a raktárakban van. Ha figyelembe vesszük, hogy a kalászosoknak több mint 50 százalékát levágták, akkor megfelelőnek — sőt a tavalyinál jobbnak — minősíthető a gabonafelvásárlás eddigi 4460 vagonnyi eredménye.

A Szeged városi és szegedi járási tsz-ek eddig közel 500 vagon gabonát értékesítettek az állami felvásárlótelepeken.

A természetesen megérzik a tavaszi belvízpisztítás, egyes gazdaságok, mint például a baksj Új Élet Tsz, a szerző-

dött mennyiségnek csupán felét tudja szállítani. A szegedi Új Élet és a Felszabadulás Tsz azonban gazdag búzatermést takarított be.

A gabonafelvásárló vállalat szakemberei naponta ellenőrzik telepeiket, ellátgatnak a tsz-ek kombájnizására. Mindenfelé tapasztalták, hogy

most kevesebb gabona halmozódik szabad ég alatt, mint a korábbi években.

Ebben — az újonnan épült vasvázás színek mellett — nagy szerepe van annak, hogy a tavalyinál nagyobb mennyiségű natúr gabonát vettek át idej a gazdaságoktól. Eddig közel 2 ezer vagon búzát és 650 vagon árpát közvetlenül a tarlóról szállítottak a gazdaságok a felvásárló telepekre.

Többiségben szép búzát hoznak a tsz-ek,

előfordul azonban, hogy az esők utáni, vagy nem eléggé érett kalászosok kombájnolása miatt megengedhetetlenül nyers és szemetes ga-

bona érkezik a telepekre. Sok gondot okoz ez a raktárosoknak. A hőmezővásárlási kirendeltségnél 33 vagon gabonát szárítottak meg eddig.

A szegedi és járási tsz-ek szintén nagy mennyiségű natúr gabonát kívánnak átadni, a szegedi raktárak mintegy 610 vagonnal fogadnak. Kistelekre és Sándorfalvára is szállítanak natúr gabonát a környékbeli gazdaságok. Mindez raktározási gondokat okoz a Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalatnak. Nem készültek el idejében a makói vasvázás színek, így jelenleg mintegy 600 vagon új termést kénytelenek szabad ég alatt tárolni. Nem talált megértésre a vállalatnak az az ajánlata, hogy a tsz-ek ideiglenesen adják át bértárolásra a vasvázás színek, illetve raktárak egy részét. A felvásárló szakemberek a szövetségi gazdaság gondosságától remélik, hogy az elkövetkező időszakban lehetőleg tisztább és megfelelő érettségű állapotban levő gabonát szállítanak a telepekre.